

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) in 19. člena Statuta Mestne občine Nova Gorica (Uradni list RS, št. 13/12, 18/17 in 18/19) je Mestni svet Mestne občine na seji dne 17. junija 2021 sprejel naslednji

O D L O K

o razglasitvi enote dediščine Nova Gorica – Občinska palača za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi enota dediščine: Nova Gorica – Občinska palača evidenčna številka dediščine (EŠD) 29940 (v nadaljnjem besedilu: spomenik).

2. člen

(1) Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik, so:

- Občinska palača (1949-1953) je prva večnamenska javna stavba v novozgrajenem mestu Nova Gorica in dolgo časa edini upravno-politični ter kulturno-družabni center novega mesta;
- Občinska palača je eden izmed prvih povojnih realiziranih del arhitekta Vinka Glanza. Predstavlja pomembno etapo v razvoju njegovega izvirnega modernističnega arhitekturnega jezika, ki sledi značilnostmi mediteranske arhitekture, arhitekturnemu jeziku Jožeta Plečnika in socrealističnemu duhu povojnega časa;
- Občinska palača je eden izmed redkih javnih objektov na območju današnje Slovenije, ki so bili zgrajeni med letoma 1947 in 1952. V slovenski prostor prinaša nov tip načrtovanja javnih stavb z večnamenskimi javnimi prostori v pritličju in modularnim pisarnami v nadstropjih;
- Občinska palača je kot celostna arhitekturna in likovna stvaritev eden izmed bolj pomembnih arhitekturnih del slovenskega povojnega modernizma, ki je vse do danes ohranil aventično avtorsko izvedeno podobo zunanosti in notranjosti;
- vrednoto Občinske palače predstavlja skrbno načrtovana stavbna in avtorsko oblikovana notranja oprema, ki se v notranjosti razlikuje glede na pomen in namembnost posameznih prostorov (avtor arhitekt Vinko Glanz in drugi);
- vrednoto Občinske palače predstavlja tudi bogata likovna oprema (bronasti kipi Borisa Kalina, talni mozaiki po zasnovi Toneta Žnidaršiča in freske Slavka Pengova) Le-ta pomembno prispeva k monumentalnosti in reprezentančnosti stavbe;
- Občinska palača predstavlja dominantno Trga Edvarda Kardelja v Novi Gorici in je služila arhitektom kot referenčna točka pri načrtovanju stavb v njeni neposredni bližini;
- občinska stavba in nepozidana zelenica pred njo sta simbola nastajajočega mesta ob meji in sta sestavni del urbanistične zasnove Nove Gorice, ki jo je med letoma 1947 in 1951 zasnoval Edvard Ravnikar.

(2) Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:

1. Avtorstvo:
Avtorsko zasnovana celostna podoba zunanjščine in notranjščine stavbe.
2. Zunanost:
Tlorisi in gabariti stavbe;
Skrbno načrtovana členitev fasade z vsemi detajli in elementi pročelij ter zasnova glavnega portala;
Oblika in podoba strehe.
3. Notranost:
Funkcionalna zasnova in razporeditev notranjih prostorov, vključujoč možnosti fleksibilne modularne rabe pisarniških prostorov in minimalnih prilagoditev pomožnih prostorov, ob upoštevanju varovanja in ohranjanja celostne zasnove Glančeve arhitekture;
Avtorsko oblikovana stavbna oprema (lesena vrata in okna, kovinske mreže, originalna svetila itd.), originalna obdelava notranjih prostorov (štukaturno obdelani stropi in stene, tlaki, lesene in kamnite obloge itd.), likovna oprema (talni mozaiki, freske Slavka Pengova).
4. Umestitev v prostor:
Dominantna pojavnost stavbe v prostoru;
Ohranjanje značilnih pogledov na spomenik z odprtih javnih površin okoli spomenika;
Ohranjanje trga s travnikom.
5. Materiali in konstrukcija:
Ohranjanje historičnih materialov: izbrani avtentični naravni in umetni materiali (teraco, teranova omet, kamen, beton in opeka itd.);
Ohranjanje konstrukcijskih značilnosti stavbe.
6. Posebnosti:
Ohranjanje prvotne funkcije stavbe kot sedeža javne uprave;
Ohranjanje zgodovinske pričevalnosti stavbe.

3. člen

(1) Spomenik obsega nepremičnine: parcele št.: 672/1, 672/4, 672/14, 672/16, 672/22, 673/1, 673/2, 682/12 vse k. o. 2304-Nova Gorica. Spomenik vključuje stavbo št. 353, k. o. 2304-Nova Gorica, na naslovu Nova Gorica, Trg Edvarda Kardelja 1.

(2) Vplivno območje spomenika ni posebej določeno, ker se spomenik nahaja znotraj območja naselbinske dediščine Nova Gorica – Mestno jedro (EŠD 487). Prostorska celovitost spomenika je varovana in bo zagotovljena skozi varovanje območja naselbinske dediščine Nova Gorica – Mestno jedro.

(3) Spomenik je izrisan na karti na podlagi digitalnega katastrskega načrta (DKN). Izris vsebuje navedbo evidenčne številke dediščine (EŠD), katastrske občine, merilo izrisa in datum izrisa. Spomenik Nova Gorica – Občinska stavba (EŠD 299440) je na izrisu jasno označen, parcele so označene s parcelnimi številkami. Izris je žigosan.

(4) Spomenik je izrisan tudi na temeljnem topografskem načrtu merila 1:5000. Izris vsebuje navedbo evidenčne številke dediščine (EŠD), merilo izrisa in datum izrisa. Spomenik je na izrisu jasno označen. Izris je žigosan.

(5) Izvirnike načrtov iz prejšnjega odstavka hranita Mestna občina Nova Gorica (v nadaljnjem besedilu: občina) in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod). Karti morata biti izdelani tudi v digitalni obliki (pdf).

4. člen

(1) Sestavni del spomenika so premičnine: ohranjeni primeri kvalitetne opreme notranjih prostorov, likovna dela in podobno. Za te premičnine je treba izdelati inventarno knjigo.

(2) Pristojna organizacija za varstvo premičnin, ki so sestavni del spomenika, je Goriški muzej Kromberk – Nova Gorica, Grajska cesta 1, Kromberk, 5000 Nova Gorica (v nadaljnjem besedilu: pristojna organizacija).

(3) Inventarno knjigo iz prvega odstavka hrani pristojna organizacija. Kopijo inventarne knjige hrani občina.

5. člen

(1) Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- celostno ohranjanje vrednot spomenika, zunanosti in notranosti ter avtorske stavbne, notranje in likovne opreme v njihovi izvornosti in neokrnjenosti, s ciljem ohranjanja izvornih sestavin spomenika – z možnostjo zamenjave dotrajanih delov z replikami ter možnostjo vključevanja tehničnih izboljšav posameznih sestavin, ko so te v skladu s celostnim varovanjem spomenika;
- zagotavljanje ustrezne namembnosti v skladu z varovanimi vrednotami spomenika;
- prilagoditev vseh posegov v spomenik in njegove dele tako, da je zagotovljena ohranitev varovanih elementov spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi;
- prepoved samovoljnega spreminjanja varovanih elementov spomenika: v primeru okrnitve spomenika je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje;
- prepoved premeščanja varovanih delov spomenika, razen če ni premestitev nujna zaradi njihove fizične zaščite;
- prepoved postavljanja trajnih ali začasnih objektov v območju spomenika, nadzemne infrastrukture, nosilcev reklam, razen kadar so nujni za učinkovito ohranjanje in upravljanje spomenika in skladni s kulturnovarstvenimi pogoji pristojnega zavoda;
- ohranjanje vedut na spomenik in s ali iz spomenika na okolico;
- redno vzdrževanje spomenika in njegovih delov ter neposredne okolice, z namenom ohranitve dediščine v dobrem stanju - skladno z definicijo vzdrževanja kot del, ki omogočajo fizično zavarovanje dediščine pred delovanjem destruktivnih sil ali vzdrževanje stanja z določeno uporabo, kot opredeljeno v 3. členu ZVKD-1;
- predhodno izdelavo konservatorskega načrta za vse posege, ki presegajo redno vzdrževanje spomenika oziroma njegovih delov ali za njegovo celovito prenovo;
- na fasadni plastiki, freskah in mozaikih v notranjosti so dovoljeni samo strokovni restavratorski posegi;
- pri obnovi spomenika lahko sodelujejo samo izvajalci z ustreznimi referencami na tem področju in z izkazanimi izkušnjami pri obnovi primerljivih objektov kulturne dediščine;
- ohranjanje prostorskega konteksta spomenika s knjižnico in gledališčem z obstoječim travnikom.

(2) Za premičnine, ki predstavljajo sestavni del spomenika, bo varstveni režim opredeljen po vrednotenju in izdelavi inventarne knjige s strani pristojne organizacije za varstvo premičnin.

6. člen

(1) Upravljavec spomenika je občina.

(2) Upravljanje spomenika se izvaja na podlagi načrta upravljanja, ki ga pripravi upravljavec ob strokovni pomoči zavoda, in ki ga sprejme Mestni svet Mestne občine Nova Gorica .

(3) Upravljanje spomenika mora obsegati predvsem vodenje in organiziranje vzdrževanja spomenika, njegove uporabe, dostopnosti, predstavljanja javnosti in spremljanje stanja.

7. člen

(1) Lastnik, posestnik in upravljavec spomenika morajo v sorazmerju s svojimi zmožnostmi javnosti omogočiti dostopnost spomenika in njegovo predstavljanje. Javni dostop ne sme ogrozati spomenika in posameznih spomeniških vrednot, zlasti ne njegove osnovne namembnosti.

(2) Spomenik je v javni funkciji, ki se jo ohranja tudi v bodoče. Dostopnost za javnost je mogoča v skladu z varstvenim režimom in v skladu veljavnim Hišnim redom ali drugačno obliko internega dokumenta upravljavca spomenika, ki ureja način rabe in dostopanja v spomenik.

8. člen

Spomenik se označi v skladu s pravilnikom, ki ureja označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov. Oznaka je nameščena pri glavnem vhodu v stavbo tako, da ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika.

9. člen

Za vse posege v spomenik, razen če zakon ne določa drugače, je treba predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje zavoda.

10. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

KONČNE DOLOČBE

11. člen

Občinska uprava pošlje ta odlok na pristojno zemljiško knjigo. Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v prvem odstavku 3. člena tega odloka.

12. člen

Upravljavec spomenika pripravi načrt upravljanja iz 6. člena tega odloka in ga predložiti v sprejem Mestnemu svetu Mestne občine Nova Gorica najkasneje v roku 24 mesecev po uveljavitvi tega odloka.

13. člen

Inventarno knjigo premožnin iz 4. člena tega odloka pristojna organizacija izdela najkasneje v enem letu po uveljavitvi tega odloka.

14. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 354-0107/2013-73
Nova Gorica, 17. junija 2021

dr. Klemen Miklavič
ŽUPAN